

Barem de corectare

Clasa a VII-a

Subiectul 1. Să se determine $x \in \mathbb{N}$ astfel ca $\frac{\sqrt{2} + 3\sqrt{x}}{2\sqrt{2} - \sqrt{x}}$ să fie număr întreg.

Rezolvare:

$$\frac{\sqrt{2} + 3\sqrt{x}}{2\sqrt{2} - \sqrt{x}} = a, \quad a \in \mathbb{Z} \Rightarrow \sqrt{\frac{2}{x}} = \frac{a+3}{2a-1} \in \mathbb{Q} \Rightarrow x = 2p^2, \quad p \in \mathbb{N} \quad \dots \quad 3p$$

$$a = \frac{3p+1}{2-p} = -3 + \frac{7}{2-p} \in \mathbb{Z} \quad \dots \quad 1p$$

$$p-2 \in \{-7, -1, 1, 7\} \Rightarrow p \in \{1, 3, 9\} \quad \dots \quad 2p$$

Deci $x \in \{2, 18, 162\} \quad \dots \quad 1p$

Subiectul 2. Să se determine multimea:

$$A = \left\{ k \in \mathbb{N} \mid \exists p, q \in \mathbb{N}^* \text{ astfel încât } \frac{36p^2 + q^2}{4pq} = k \right\}.$$

Rezolvare:

Dacă $(p, q) = d \Rightarrow p = dm$ și $q = dn$ cu $(m, n) = 1 \quad \dots \quad (1p)$

$$\Rightarrow \frac{36d^2m^2 + d^2n^2}{4d^2mn} = k \Leftrightarrow \frac{36m^2 + n^2}{4mn} = k \Leftrightarrow 36m^2 + n^2 = 4kmn \Leftrightarrow$$

$$n^2 = m(4kn - 36m) \Rightarrow m \mid n^2$$

Dar $(m, n) = 1 \Rightarrow m = 1 \quad \dots \quad (2p)$

Obținem $36 + n^2 = 4kn \Leftrightarrow 36 = n(4k - n) \Rightarrow n \mid 36$

și $n^2 = 4(kn - 9) \Rightarrow n$ număr par

Atunci $n \in \{2, 4, 6, 12, 18, 36\} \quad \dots \quad (2p)$

Dacă $n = 2 \Rightarrow k = 5 \in \mathbb{N}$

Dacă $n = 12 \Rightarrow k = \frac{180}{48} \notin \mathbb{N}$

Dacă $n = 4 \Rightarrow k = \frac{52}{16} \notin \mathbb{N}$

Dacă $n = 18 \Rightarrow k = 5 \in \mathbb{N}$

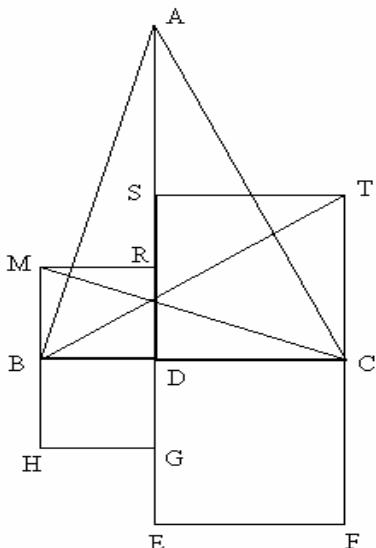
Dacă $n = 6 \Rightarrow k = 3 \in \mathbb{N}$

Dacă $n = 36 \Rightarrow k = \frac{37}{4} \notin \mathbb{N}$

Deci $A = \{3, 5\} \quad \dots \quad (2p)$

Subiectul 3. Fie triunghiul ascuțitunghic ABC și $AD \perp BC$, $D \in (BC)$, $AD = BC$ și pătratele $CDEF$, $BDHG$ (dreapta BC separă A de E și G). Să se arate că dreptele BF , CH și AD sunt concurente.

Rezolvare:

Construim CDST, BDRM pătrate
 $\Delta BCT \equiv \Delta ADC$ (cc)
 $\Rightarrow \not\propto TBC \equiv \not\propto DAC$
 $\Rightarrow BT \perp AC$ ..... (2p)
Analog $CM \perp AB$ ..... (1p)
 $\Rightarrow BT, AD$ și CM concurente ..... (2p)
(înălțimile într-un triunghi sunt concurente)

$\Rightarrow BF, AD$ și CH concurente
(din motive de simetrie) ..... (2p)

Subiectul 4. Fie $M_n = \{\Delta ABC \mid AB, BC \in \mathbb{N}^*, AC = n, n \in \mathbb{N}^* \text{ și } AB = CD\}$, unde D este piciorul bisectoarei unghiului BAC .

- a) Să se arate că $M_{2009} \neq \emptyset$;
 b) Să se determine triunghiul din mulțimea M_{2009} care are perimetrul maxim;
 c) Să se arate că $M_{2011} = \emptyset$.

Rezolvare:

- a) Notăm $AB = x$. Deci $\frac{x}{2009} = \frac{BD}{x}$ (teorema bisectoarei) ..... (2p)

$$\frac{x+2009}{2009} = \frac{BC}{x}, \text{ de unde } x(x+2009) = 2009BC \text{ (*)}$$

Obținem $41|x$ și $x = 41a$, $a \geq 1$ ..... (1p)

Înlocuind în (*) se obține $a \cdot 41(a+49) = 49BC$ (**), de unde $7|a$

Deci $a = 7b$, $b \geq 1$ și din (**) se obține $41b(b+7) = BC$ ..... (1p)

$AC = 41 \cdot 49$; $AB = 41 \cdot 7b$

Din inegalitatea triunghiulară obținem $b \in \{3, 4, 5, 6\}$

Deci $M_{2009} \neq \emptyset$ ..... (1p)

b) Perimetru maxim se obține pentru $b = 6$ ..... (1p)

c) Procedând analog cu inegalitatea triunghiulară se ajunge la o contradicție

Deci $M_{2011} = \emptyset$ ..... (1p)

Barem de corectare

Clasa a VIII-a

Subiectul 1. a) Să se arate că ecuația $\frac{x}{x+y} + \frac{y}{y+z} + \frac{z}{z+x} = 0$ are o infinitate de soluții întregi;

b) Să se arate că orice soluție a ecuației date este soluție și a ecuației $\frac{y}{x+y} + \frac{z}{y+z} + \frac{x}{z+x} = 3$.

Rezolvare:

a) $x=0, y=-2z, z \in \mathbb{Z}^*$ este soluție ..... (3p)

$$\text{b) Dacă } (x_0, y_0, z_0) \text{ este soluție a ecuației date} \Rightarrow \frac{x_0}{x_0+y_0} + \frac{y_0}{y_0+z_0} + \frac{z_0}{z_0+x_0} = 0$$

$$\Leftrightarrow \frac{x_0 + y_0 - y_0}{x_0 + y_0} + \frac{y_0 + z_0 - z_0}{y_0 + z_0} + \frac{z_0 + x_0 - x_0}{z_0 + x_0} = 0$$

$$\Leftrightarrow 1 - \frac{y_0}{x_0 + y_0} + 1 - \frac{z_0}{y_0 + z_0} + 1 - \frac{x_0}{z_0 + x_0} = 0 \quad \dots \quad (2p)$$

$$\Leftrightarrow \frac{y_0}{x_0 + y_0} + \frac{z_0}{y_0 + z_0} + \frac{x_0}{z_0 + x_0} = 3$$

$$\Rightarrow (x_0, y_0, z_0) \text{ este soluție a ecuației } \frac{y}{x+y} + \frac{z}{y+z} + \frac{x}{z+x} = 3 \quad \dots \quad (2p)$$

Subiectul 2. a) Să se arate că numărul $x = 3n \cdot 10^n - 4^n + 1$ se divide cu 9, oricare ar fi n număr natural;

b) Dacă $n \in \mathbb{N}$, să se determine partea întreagă a numărului $\sqrt{n^2 - n} + \sqrt{n^2 + n} + \sqrt{n^2 + 3n + 2}$.

Rezolvare:

a) $3n \cdot 10^n = 3n(9+1)^n = M_9 + 3n \quad \dots \quad (1p)$

$3n \cdot 10^n - 4^n + 1 = M_9 - 3(4^{n-1} + 4^{n-2} + \dots + 4 + 1 - n) \quad \dots \quad (2p)$

$4^k - 1$ se divide cu 3

Deci x se divide cu 9 ..... (1p)

b) $n + \frac{2}{5} < \sqrt{n(n+1)} < n + \frac{1}{2}, \forall n \in \mathbb{N}^*$ ..... (1p)

Deci $n - 1 + \frac{2}{5} < \sqrt{n(n-1)} < n - 1 + \frac{1}{2}$

$$n + \frac{2}{5} < \sqrt{n(n+1)} < n + \frac{1}{2}$$

$$n + 1 + \frac{2}{5} < \sqrt{(n+1)(n+2)} < n + 1 + \frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow 3n + 1 + \frac{1}{5} < \sqrt{n^2 - n} + \sqrt{n^2 + n} + \sqrt{n^2 + 3n + 2} < 3n + 1 + \frac{1}{2}$$

$$\left[\sqrt{n^2 - n} + \sqrt{n^2 + n} + \sqrt{n^2 + 3n + 2} \right] = 3n + 1, \quad \forall n \in \mathbb{N}^* - \{1\} \quad \dots \quad (1p)$$

$$n = 0 \Rightarrow \left[\sqrt{2} \right] = 1, \quad n = 1 \Rightarrow \left[\sqrt{2} + \sqrt{6} \right] = 3 \quad \dots \quad (1p)$$

Subiectul 3. Fie numerele naturale a, b, c, n astfel încât $a < b < c < n$ și n număr prim. Arătați că numerele a^4, b^4, c^4 nu pot da același rest la împărțirea cu n^2 .

Rezolvare:

Presupunem că a^4, b^4, c^4 dau același rest la împărțirea cu n^2

Dacă $a = 0$ atunci $n | b$, fals. Deci $a \neq 0$ ..... (1p)

$n^2 | b^4 - a^4$ și $n^2 | c^4 - a^4$ ..... (1p)

$n^2 | b^4 - a^4$ implică $n^2 | (b^2 + a^2)(b + a)(b - a)$ ..... (1p)

$b - a < n$ implică $n \nmid b - a$. Deci $n^2 | (b^2 + a^2)(b + a)$ ..... (1p)

Dacă $n | a + b$ și $n | a^2 + b^2$ atunci $n | (a + b)^2$ și $n | (a + b)^2 - a^2 - b^2$ adică $n | 2ab$, de unde $n | a$ sau $n | b$, fals ..... (1p)

$n^2 \nmid a + b$ pentru că $n^2 > 2n > a + b$

Dacă $n^2 | a^2 + b^2$ din $a < b < n$ rezultă $a^2 + b^2 = n^2$ ..... (1p)

Analog se obține $a^2 + c^2 = n^2$

Obținem $b = c$ în contradicție cu ipoteza ..... (1p)

Subiectul 4. Pe planul pătratului $ABCD$, cu latura de 3, de aceeași parte a planului, în punctele B, C și D se ridică perpendicularele $BB_1 = 2, CC_1 = 8$ și $DD_1 = 4$.

a) Să se determine pe perpendiculara în A pe planul pătratului, punctul A_1 , astfel încât punctele A_1, B_1, C_1 și D_1 să fie coplanare;

b) Să se determine distanța de la punctul O la intersecția planelor (ABC) și $(A_1B_1C_1)$, unde $\{O\} = AC \cap BD$.

Rezolvare:

a) Dacă A_1 , B_1 , C_1 și D_1 ar fi în același semispațiu față de planul pătratului, ar trebui să avem $\frac{DD_1 + BB_1}{2} = \frac{AA_1 + CC_1}{2} \Leftrightarrow \frac{4+2}{2} = \frac{8+AA_1}{2} \Leftrightarrow AA_1 = -2$ ....(2p)

Deci, A_1 se află în semispațiul opus în care se află punctele B_1 , C_1 și D_1 și $AA_1 = 2$ .....(1p)

b) Fie OO_2 perpendiculara pe dreapta de intersecție a planelor (ABC) și $(A_1B_1C_1)$, $\{B_2\} = C_1B_1 \cap CB$ și $\{D_2\} = C_1D_1 \cap CD \Rightarrow$

Din ΔCC_1B_2 , $BB_2 = 1$ și din ΔCC_1D_2 , $DD_2 = 3$

$$\Rightarrow B_2D_2 = \sqrt{4^2 + 6^2} = 2\sqrt{13} \quad \dots \quad (2p)$$

$$S_{OB_2D_2} = S_{CB_2D_2} - S_{COD_2} - S_{COB_2} \Rightarrow S_{OB_2D_2} = \frac{4 \cdot 6}{2} - \frac{6 \cdot \frac{3}{2}}{2} - \frac{4 \cdot \frac{3}{2}}{2} = 12 - \frac{9}{2} - 3 = \frac{9}{2}$$

$$d(O, B_2D_2) = \frac{6}{\sqrt{13}} = \frac{6\sqrt{13}}{13} \quad \dots \quad (2p)$$

**Concursul de matematică "UNIREA", Ediția a X-a
Focșani, 29 ianuarie 2010**

Clasa a IX-a

Subiectul 1. Fie a și n numere naturale nenule, astfel încât $a < \sqrt{2n}$. Să se arate că numărul $\left[\frac{n^2}{a^2} \right]$ este pătrat perfect dacă și numai dacă n se divide cu a .

Soluție. Dacă $n = ak$, cu k natural, atunci $\left[\frac{n^2}{a^2} \right] = k^2$ .....(1p)

Reciproc, să presupunem că n nu se divide cu a . Fie $n = aq+r$, cu $0 < r < a$. Atunci

$$\frac{n^2}{a^2} = q^2 + \frac{2aqr + r^2}{a^2}.$$

Dar

$$2aqr + r^2 < 2a^2q + a^2,$$

deci

$$\frac{2aqr + r^2}{a^2} < 2q + 1.$$

.....(3p)

Pe de altă parte, dacă $2aqr+r^2 < a^2$, atunci $2aqr+r^2 < 2n-1 = 2aq+2r-1$, contradicție, deci

$$\frac{2aqr + r^2}{a^2} \geq 1.$$

Deducem că

$$q^2 + 1 \leq \frac{n^2}{a^2} < (q+1)^2,$$

deci $\left[\frac{n^2}{a^2} \right]$ nu poate fi pătrat perfect.

.....(3p)

Subiectul 2. Funcția $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ are proprietatea

$$f(x) + f(x+y) \in \mathbb{Q}, \quad (*)$$

pentru orice $x \in \mathbb{R}$ și orice $y > 0$. Să se arate că $f(x) \in \mathbb{Q}$, pentru orice $x \in \mathbb{R}$.

Soluție. Fie $y > 0$ și funcțiile $g, h : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$,

$$\begin{aligned} g(x) &= f(x) + f(x+y), \\ h(x) &= f(x) + f(x+2y). \end{aligned}$$

Din ipoteză rezultă că $g(x), h(x) \in \mathbb{Q}$, pentru orice $x \in \mathbb{R}$. Dar

$$f(x) = \frac{1}{2}(g(x) + h(x) - g(x+y)),$$

deci $f(x) \in \mathbb{Q}$, pentru orice $x \in \mathbb{R}$ . .... (7p)

Subiectul 3. Fie ABC un triunghi. Pe laturile BC, CA și AB considerăm punctele A', B' și C' astfel încât segmentele AA', BB' și CC' sunt concurente în punctul M .

a) Să se demonstreze relația lui Van Aubel:

$$\frac{AM}{MA'} = \frac{AB'}{B'C} + \frac{AC'}{C'B}.$$

b) Știind că

$$\frac{AM}{MA'} \cdot \frac{BM}{MB'} \cdot \frac{CM}{MC'} = 2010,$$

să se calculeze

$$\frac{AM}{MA'} + \frac{BM}{MB'} + \frac{CM}{MC'}.$$

Soluție. a) Demonstrația sintetică sau vectorială ..... (3p)
b) Folosind a) și teorema lui Ceva avem

$$\begin{aligned} \frac{AM}{MA'} \cdot \frac{BM}{MB'} \cdot \frac{CM}{MC'} &= 2 + \frac{AM}{MA'} + \frac{BM}{MB'} + \frac{CM}{MC'} \\ &\dots \quad (4p) \end{aligned}$$

Subiectul 4. Fie triunghiul ascuțitunghic ABC cu centrul de greutate G . Considerăm o dreaptă d care trece prin G și intersectează segmentele (AB) și (AC) în punctele M și, respectiv, N . Fie O intersecția segmentelor $[BN]$ și $[CM]$. Arătați că expresia

$$2[AMN] + [BOC] - [MON]$$

este constantă, adică nu depinde de alegerea dreptei d . (Prin $[XYZ]$ am notat aria triunghiului XYZ).

Soluție. Fie D mijlocul laturii BC și A', B', C', D' proiecțiile punctelor A, B, C, D pe dreapta d . Atunci avem $AA' = 2DD' = BB' + CC'$, de unde

$$[AMN] = [BMN] + [CMN],$$

..... (3p)

de unde

$$\begin{aligned} & 2[AMN] + [BOC] - [MON] \\ &= [AMN] + [BMN] + [CMN] + [BOC] - [MON] \\ &= [ABC]. \end{aligned}$$

..... (4p)

Concursul de matematică "UNIREA", Ediția a X-a
Focșani, 29 ianuarie 2010

Clasa a X-a

Subiectul 1. Fie n un număr natural nenul. Se notează cu a_n numărul submulțimilor nevide ale mulțimii $\{1, 2, \dots, n\}$ care nu conțin numere consecutive. Să se arate că

$$a_{n+2} = a_{n+1} + a_n + 1,$$

pentru orice $n \in \mathbb{N}^*$.

Soluție. O analiză simplă ne arată că $a_1 = 1$, $a_2 = 2$, $a_3 = 4$. Să considerăm cele a_{n+2} submulțimi ale mulțimii $\{1, 2, \dots, n+1, n+2\}$ care nu conțin numere consecutive. Submulțimile care conțin numărul $n+2$ nu conțin $n+1$, deci sunt submulțimi (inclusiv submulțimea vidă) ale mulțimii $\{1, 2, \dots, n\}$ care nu conțin numere consecutive, prin urmare numărul lor este $a_n + 1$ . .... (4p)

Submulțimile care nu conțin numărul $n+2$ sunt, evident, în număr de a_{n+1} . De aici concluzia. .... (3p)

Subiectul 2. Fie $a, b, c, d \in \mathbb{C}^*$ afixele vârfurilor patrulaterului convex $ABCD$.

Știind că

- a) $a\bar{c} = \bar{a}c$, $b\bar{d} = \bar{b}d$;
  - b) $a + b + c + d = 0$,
- arătați că $ABCD$ este paralelogram.

Soluție. Condiția $a\bar{c} = \bar{a}c$ se scrie

$$\frac{a}{c} = \overline{\left(\frac{a}{c}\right)},$$

deci $\frac{a}{c} \in \mathbb{R}$. Aceasta înseamnă că punctele A, C și O (originea sistemului de axe) sunt coliniare. Similar, B, D, O sunt coliniare, deci O este intersecția diagonalelor patrulaterului $ABCD$ . .... (3p)

Dar atunci suma $\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OC}$ are direcția diagonalei AC , iar suma $\overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OD}$ direcția diagonalei BD . Nu putem avea

$$\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OC} + \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OD} = 0$$

decât dacă $\overrightarrow{OA} + \overrightarrow{OC} = \overrightarrow{OB} + \overrightarrow{OD} = 0$. De aici rezultă că O e mijlocul fiecărei diagonale, deci $ABCD$ este paralelogram. .... (4p)

Subiectul 3. Funcția $f : \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}$ verifică relația

$$f(x+y) + f(xy) = f(x) + f(y) + f(x)f(y), \quad (*)$$

pentru orice $x, y \in \mathbb{Z}$.

- a) Arătați că $f(1) \in \{-1, 0, 1\}$.
- b) Determinați toate funcțiile care verifică relația (*).

Soluție. a) Pentru $x = y = 0$ obținem $f(0) = 0$. Pentru $x = 1, y = -1$ obținem

$$f(1)(1 + f(-1)) = 0,$$

deci $f(1) = 0$ sau $f(-1) = -1$. Să presupunem că $f(1) \neq 0$. Pentru $x = 2, y = -1$ rezultă

$$f(1) + f(-2) = -1,$$

iar pentru $x = -2, y = 1$

$$f(-2)(1 - f(1)) = 0.$$

Din ultimele două relații deducem

$$(1 + f(1))(1 - f(1)) = 0,$$

deci $f(1) = 1$ sau $f(1) = -1$.

b) Pentru $y = 1$, relația (*) devine

$$f(x+1) = f(1) + f(x)f(1),$$

pentru orice $x \in \mathbb{Z}$.

Cazul 1. Dacă $f(1) = -1$, relația se scrie

$$f(x+1) = -1 - f(x),$$

și obținem imediat prin inducție că

$$f(x) = \begin{cases} 0, & \text{dacă } x \text{ e par} \\ -1, & \text{dacă } x \text{ e impar} \end{cases}$$

Cazul 2. Dacă $f(1) = 0$, avem evident $f(x) = 0$, pentru orice $x \in \mathbb{Z}$.

Cazul 3. Dacă $f(1) = 1$, obținem

$$f(x+1) = 1 + f(x),$$

și deducem inductiv că $f(x) = x$, pentru orice $x \in \mathbb{Z}$.

Toate cele trei soluții verifică condiția (*).

Subiectul 4. Fie ABC un triunghi ascuțitunghic și $k \in \mathbb{R}, 0 < k < \frac{1}{2}$. Pe laturile BC, CA, AB se consideră punctele D, E, F , astfel încât $\overline{BD} = k\overline{BC}, \overline{CE} = k\overline{CA}, \overline{AF} = k\overline{AB}$. Să se stabilească dacă următoarele două condiții sunt echivalente:

- (1) Triunghiul ABC este asemenea cu triunghiul DEF ;
- (2) Triunghiul ABC este echilateral.

Soluție sintetică: Cercurile circumscrise triunghiurilor AFC , BDF , CED au un punct comun P .....(2p)

Se constată $\angle BPC = \angle BAC + \angle EDF$ .....(1p)

Cu aceasta se explicitează condiția (1) prin: P coincide cu centrul O al cercului circumscris triunghiului ABC .....(2p)

Se consideră și mijloacele A' , B' , C' ale laturilor BC , CA , AB .

Acum conciclicitățile declarate revin la asemănările triunghiurilor dreptunghice DOA' , EOB' , FOC' .

Cum $OA' = R \cos A$, $2DA' = a(1 - 2k)$ .....(1p)

Aceste condiții revin prin $\operatorname{ctg}A = \operatorname{ctg}B = \operatorname{ctg}C$ la: triunghiul ABC este echilateral .....(1p)

Soluție cu numere complexe:

Fie $a, b, \dots$ afixele punctelor $A, B, \dots$

Avem $d = kb + (1 - k)c$, $e = kc + (1 - k)a$, $f = ka + (1 - k)b$

Condiția de asemănare a triunghiurilor ABC și DEF este $\frac{a - b}{a - c} = \frac{d - e}{d - f}$ .....(2p)

Efectuând calculele, obținem $(2k - 1)(a^2 + b^2 + c^2 - ab - ac - bc) = 0$ .....(3p)

Concluzia .....(2p)

Soluții și barem – clasa a XI-a

1. a) Se verifică, folosind proprietățile determinantelor **3p**

b) Problema se reduce la faptul că determinantul Vandermonde $V(a_1, \dots, a_n)$ este divizibil cu $1! \cdot 2! \cdot \dots \cdot (n-1)!$ **2p**
 Înlocuind, eventual, a_i cu $a_i + c$, $c > \min_{1 \leq j \leq n} (-a_j)$, putem presupune $a_i > 0$. În

$$\text{acest caz, } V(a_1, a_2, \dots, a_n) = 1! \cdot 2! \cdot \dots \cdot (n-1)! \begin{vmatrix} 1 & \dots & 1 \\ C_{a_1}^1 & \dots & C_{a_n}^1 \\ \vdots & & \vdots \\ C_{a_1}^{n-1} & \dots & C_{a_n}^{n-1} \end{vmatrix} \quad \dots \quad \textbf{2p}$$

2. a) Se verifică prin calcul direct **1p**

b) Se știe că $\text{tr}(AB) = \text{tr}(BA)$ și că $\text{tr}(AB)^2 = \text{tr}(BA)^2$ **4p**
 Din a), $\text{tr}(AB) = a + d$ și $\text{tr}(AB)^2 = a^2 + d^2 + 2bc$ deducem concluzia **2p**

3. a) Rezultă imediat, cu lema *Stolz – Cesaro* **3p**

b) Din $\frac{\sum_{k=1}^n \frac{1}{k^{\sqrt[n]{k}}}}{\ln n} \leq \frac{\sum_{k=1}^n \frac{1}{k}}{\ln n} \rightarrow 1$ **1p**
 și $\frac{\sum_{k=1}^n \frac{1}{k^{\sqrt[n]{k}}}}{\ln n} \geq \frac{\frac{1}{\sqrt[n]{n}} \sum_{k=1}^n \frac{1}{k}}{\ln n} \rightarrow 1$ **2p**
 rezultă că limita cerută este 1 ..... **1p**

4. a) Din ipoteză reiese $|f(x)| \leq |f(0)| + |g(x)| + |g(0)|$, deci f este mărginită pe o vecinătate V a lui ∞ . Fie $h(x) = \sup_{t \geq x} f(t)$ pentru $x \in V$; h este descrescătoare și mărginită, deci $\lim_{x \rightarrow \infty} h(x) = l \in \mathbb{R}$ **2p**

Arătăm că $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = l$. Într-adevăr, dacă $\lim_{x \rightarrow \infty} g(x) = L$ și $\varepsilon > 0$, atunci pentru o vecinătate U a lui ∞ avem $|g(x) - L| < \frac{1}{3}\varepsilon$, deci $|g(x) - g(y)| < \frac{2}{3}\varepsilon$, de unde $|f(x) - l| \leq \frac{2}{3}\varepsilon < \varepsilon$ **3p**

b) Nu; un exemplu este dat de $f(x) = \sin x$, $g(x) = x$ **2p**

Soluții și barem – clasa a XII-a

1. a) Avem $x^3y^3 = xyxyxy$, deci $x^2y^2 = (yx)^2, \forall x, y \in G$ **1p**

Rezultă $x^4y^4 = (x^2)^2(y^2)^2 = (y^2x^2)^2 = (xy)^4$ **2p**

Obținem astfel $x^3y^3 = (yx)^3$, de unde, conform ipotezei, $xy = yx$ **1p**

b) Din cele de mai sus și din condiția de morfism, $x^3y^3 = (yx)^3 = y^3x^3$; folosind ipoteza deducem $tz = zt, \forall t, z \in G$ **2p**

c) Un exemplu este grupul diedral D_4 , grup în care $x^4 = x, \forall x \in D_4$ **2p**

2. Pentru $X \in G$ avem $XS = \sum_{A \in G} XA = \sum_{B \in G} B = S$, deoarece funcția $A \mapsto XA$ este bijectivă; prin adunare, deducem $S^2 = kS$ **3p**

Rezultă $(S - kI_n)^2 = -kS + k^2I_n = -k(S - kI_n)$, de unde obținem inducțiv, $(S - kI_n)^p = (-k)^{p-1}(S - kI_n)$ **2p**

Pe de altă parte, dacă valorile proprii ale matricei S sunt $\lambda_1, \dots, \lambda_n$, atunci valorile proprii ale matricei S^2 sunt $\lambda_1^2, \dots, \lambda_n^2$, de unde $\max |\lambda_i|^2 \leq k \max |\lambda_i|$, deci $\max |\lambda_i| \leq k$. Cum $t = nk = \sum \lambda_i$, reiese că $\lambda_i = k, \forall i$, deci polinomul characteristic al matricei S este $(X - k)^n$. Deducem astfel că $(S - kI_n)^n = O_n = (-k)^{n-1}(S - kI_n)$, de unde concluzia **2p**

3. $\int_0^1 f\left(\frac{x}{n}\right) dx = n \int_0^{\frac{1}{n}} f(y) dy$ **2p**

Limita sirului dat conduce la $L = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1}{x^2} \int_0^x f(y) dy$ **1p**

Folosind l'Hôpital și definiția derivatei, $L = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{f(x)}{2x} = \frac{1}{2} f'(0)$ **4p**

4. $|F(x)| \leq |F(0)| + \left| \int_0^x f(t) dt \right| \leq |F(0)| + \int_0^x \frac{1}{t^2+1} dt \leq |F(0)| + \frac{\pi}{2}$ **2p**

Fie $g(x) = \sup_{t \geq x} F(t)$; g este descrescătoare și mărginită, deci există și este finită

limita $\lim_{x \rightarrow \infty} g(x) = l$ **2p**

Arătăm că $\lim_{x \rightarrow \infty} F(x) = l$. Într-adevăr, dacă $\varepsilon > 0$, atunci pentru o vecinătate U

a lui ∞ avem $|\operatorname{arctg} x - \frac{\pi}{2}| < \frac{1}{3}\varepsilon$, deci $|F(x) - F(y)| \leq |\operatorname{arctg} x - \operatorname{arctg} y| < \frac{2}{3}\varepsilon$, de unde $|F(x) - l| \leq \frac{2}{3}\varepsilon < \varepsilon, \forall x \in U$ **3p**